

2024 05 30 Verslag avond “Wat als het tegenzit?”

Wat als het tegenzit in het leven?

Wat als het tegenzit in het leven? Hoe ga je om met tegenslag? Hoe verder bij leed en lijden? Over deze vragen belegde stichting de Morgenster een bezinningsavond in de Triumfatorkerk van de Hersteld Hervormde Gemeente Katwijk.

Evert Barten, directeur van de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten (JBG), verzorgde donderdagavond (30 mei) een lezing over het onderwerp. Daarvoor putte hij uit het boek ”Het kromme in het levenslot” van de Schotse theoloog en predikant Thomas Boston (1676-1732). Barten schreef zelf een vereenvoudigde versie van dit boek, getiteld ”Als het tegenzit”.

Iedereen krijgt te maken met tegenslag in het leven, gaf Barten aan. De ouderdom komt met gebreken. Er is psychisch lijden. Of geloofsvragen: Wat als God iets beloofd heeft, maar het komt niet uit? De aanwezigen kregen aan het begin van de lezing de opdracht voor zichzelf op te schrijven met welke tegenslag zij op dit moment worstelen.

Thomas Boston wist wat lijden was, lichtte Barten toe. De Schotse predikant moest zes van zijn tien kinderen naar het graf brengen. Zijn oudste dochttertje overleed terwijl zijn vrouw en hij elders waren – toen het echtpaar thuiskwam was het kind begraven. Twee van zijn zoontjes werden niet ouder dan acht en vier maanden. Ook was Bostons vrouw zodanig depressief dat ze in een gesloten inrichting moest worden opgenomen.

De kernvraag bij dit alles is: Hoe ga je ermee om? Het antwoord ligt volgens Boston in de Bijbeltekst Prediker 7 vers 13: „Aanmerk het werk Gods; want wie kan recht maken wat Hij krom gemaakt heeft?”

Boston trekt daar drie lessen uit. Een: Al het kromme in je leven, is het werk van God. Twee: Je bent zelf niet in staat om het kromme weer recht te maken. Drie: Nadenken over krommingen als het werk van God is een goed middel om het eens te worden met God en je daarom christelijk te gedragen. Bij het nader overdenken van deze stellingen, merkte Barten op dat tegenslag niet per se het gevolg is van een aanwijsbare zonde in iemands leven. Een voorbeeld uit de Bijbel is de blindgeborene. De discipelen van de Heere Jezus zagen maar

twee mogelijkheden: of de man zelf, of zijn ouders moesten gezondigd hebben. Het antwoord van Jezus was echter: deze man is blind, zodat het werk van God in hem openbaar wordt. Het is niet nuttig om bij het nadenken over tegenslag te focussen op de tegenslag zelf, zei Barten. „Stop met piekeren”, is zijn advies. „En dan kijk ik in het bijzonder naar de vrouwen. Je loopt er hopeloos in vast en gaat je steeds ellendiger voelen. Erkennen dat het Gods werk is, werkt genezend.”

De lezing riep bij de aanwezigen wel een vraag op, bleek na de koffiepauze. Wat als het lijden voor iemand juist reden is om níet in God te geloven? Wat is dan de zin van het lijden?

„Die vraag is voer geweest voor filosofen”, antwoordde Barten. „Ze hebben er hun tanden op stukgebeten.”

Hij voegde er eerlijk aan toe dat de vraag naar de zin van het lijden niet te beantwoorden valt als iemand niet gelooft dat God bestaat. Als dat niet het vertrekpunt is, kom je er niet uit, zei Barten. „Maar je zou de vraag ook om kunnen draaien: Als je niet in God gelooft, wat is dan het doel in jouw leven? Even plezier, en dan weg?”

Eerder op de avond overdacht ds. H. Lassche de geschiedenis van Elia die op de vlucht moest voor koningin Izebel. De oudtestamentische profeet belandde in de woestijn onder een jeneverboom. Hij bad in moedeloosheid of hij mocht sterven. „Ik ben blij dat dit gebed in de Bijbel staat”, zei ds. Lassche. Vanuit het pastoraat weet hij wat het is als iemand suïcidale worstelingen doormaakt. „Aangrijpend. Verbijsterend.” Dit Bijbelgedeelte kan tot bemoediging zijn voor degenen die met suïcidale gedachten worstelen. Naast Elia hebben ook Job en Jeremia zulk zwaar lijden doorgemaakt.